

ጸላኢና መንገድ ? !

አወልጁር ዓ/ሐፊዝ

ብሰብአዊ መዓቀኒታት ጸላኢኻ ማለት ፡ ሰብአዊ መብትኻ ዝገፈክ ፤ ንብረትካ ዝዘርፈክ፤ ክብረትካ ዝደፍር ፤ ብሂወትካ ዝመጸክ ማለት ይ። ነዚ ጸላኢኺ ብዝጥዕመካ መንገዲ ክትቃለሶ ጉብእካ ይ። ዝቃለሰልካ ሕጊ እንተሎ ኸኣ እቲ ዝበለጸጎ ይኸው።

እቲ ካብ ዝተፈላለዩ መንቀሊታት ተበጊስካ ጸላኢይይ እትብሎ ፡-

- ልክዕ ብልክዕ ጸላኢኻ ክኸውን ይኸእል ፤ ወይ
- ጉጉይ ሚዛንካ ዝፈጠሮ ዘየለ ጸላኢ ክኸውን ይኸእል
- ጉጉይ ተረድኦ ባዕላዊ ወይ ኣብ ኣእምሮኻ ብኸለኡት ዝተጻዕነካ ክኸውን ይኸእል ይ።
- ጉጉይ ሚዛን ከኣ ካልእ ጌጋን ካልእ ጸላኢን ይፈጥረልካ።

ከምኡ ንኸይከውን፤ ቅድሚ ዝኾነ ይኹን ነቲ ናብ ጌጋ ሚዛን ዘብጽሖ ኣብ ነፍስና ክህሉ ንዝኸእል ብድንቁርና ዝፍለጥ ጸላኢ ክንቃለሶ ክንከእል ኣሎና፤ ድንቁርና ብቅድሚት ክስራዕ ዘለዎ ጸላኢ ይ።

ነዚ ጸላኢኺ ቀዳምነት ሂብካ ምቅላስ፤ ንጸላኢትኻ የውሕዶም ጥራሕ ዘይኮነ ንኣብ መንገዲ ሰላም ንዝጋጥመካ ጸላም ዝገልገልካ ጥዋፍ ይ። ነዚ ጸላኢኺ ንምቅላስ ፡-

- ናይ ግዜ ገደብ ከይገበርና ምቅላሱ ፤
- ናይ ኩሉ ህዝቢ ንቅሓት ምስ ኣገዳስነቱ ከም ሮቃሒ ዘይምውሳዱ፤
- እዚ ጉዳይ ብለባማት ሕብረተ ሰብ/elite ዝመሓደር ጉዳይ ምዃኑ ምእማን፤

ስለዚ ይኸኣ ሓፋሽ ህዝቢ ኣብ ዕድል ዝረኸበሉ ግዜ ንጉዳዩ ዘማሓደርሉ መሪጹ ልቡ ኣውድቁ ዝጓዳዝ ፤ ስለዚ ይኸኣ ክሳብ ክሉ ህዝቢ ዝነቅሖ ኢልካ ተጽኦታ ጉዳይ ኣይኮነን እንብል። እቲ ምርጫ ዝግበር ኮ ንሕብረተ ሰብ ነፊኽ ኣቦኡም ዘፍለጡ ብሉጻት መረሕቲ ንምምጻእ ይ።

ንለባማት ሕብረተ ሰብ elite እነለልየሉ ምልክታት እንታይ ይ። ?

- ትምህርቲ ዝቀሰመ/ ለባም
- ብዝኾነ ይኹን መልክዕ ንሃገሩ በዲሉ ዘይፈልጥ
- ናይ ተወፋይነት ድሕረ ባይታ ዘለዎ
- ብስርቅን ምጥፍፋእን ዘይፍለጥ
- ንሓለፉ ብዝኾነ ይኹን መልክዕ ዝጻረር
- ናይቲ ዘማሓደሮ ሕብረተ ሰብ ሃይማኖት ፤ ባህሊ፤ ስነ ልቦና ኣጸብቁ ዝፈልጥ
- ምእንቲ ህዝቢ ሂወት ንብረቱ ግዜኡ ከበጁ ድልውነት ዝተራእዮ ወዘተ

ለባማት ሕብረተ ሰብና eliteና ኣበይ ኣለዉ ? ተረእም ከ ከመይ ይመስል ?

- እቲ ክዋሳእ፤ ዋጋ ክኸፍል እትርእዮ ኣዚዩ ውሑድ ይ። ኣብ ርእሲ ምውሓዱ ኸኣ ንጉዳይ ስርርዕ ዝተዓወተሉ ኣይኮነን።
- እቲ ክሳብ ሕጂ ተሓቢኡ ዘሎ ኸኣ ዋላ እቲ ከም ኣብ ጸወታ ጭርጭር ዓበደ ዓይኑ ተዓማኒቱ ዝጸነሑ ህዝቢ ዓይኑ ከፊቱ “ ርእየካ ” እንተብሎም ንቀልዓለም ተቀልቂሎም ዘፍርይዎ ክንዲቲ ዝድለ ኣይክኸውንን ይ።

ነቲ ክሳብ ሕጂ በዝን በትን ሕብረተ ሰብአዊ ተራኡ ከበርክት ከይተሓለለ ዝቃለሰ ዘሎን ተስፋ ዝንበርን elite ከምኡ ውን ኣሰርም ክስዕብ ተስፋ ዝግበረሉ መንእሰይ፤ 75 ዓመት ንድሕሪት ተመሊሶ ንሓደ ካብቶም ናይቲ ግዜ፤ elite ንተራኡ ብመስዋቲ ዝዘዘመ ንኣርኣያነት ክቅርብ ይ። (ስዉእ ሸኽ ዓ/ቃድር ከበረ)

- ገና ተማሃራይ ዩኒቨርስቲ እንኮለዉ ምስ ኣብ ዓለምና ዘሎ ሓር ነታዊ ምንቅስቃሳት ምልላዮም
- ከም ኣብ ቆንስልያ ጥልያን ዝሰርሑ መጠን ብቀረባ ዝተዓዘብዎ ብዙሕ ኣህጉራዊ ጉዳያት ምንባዩ
- ምስ ሙሁራት ማእከላይ ምብራቅን ገለ ሃገራት ኣፍሪቃን ዕርክነት ዝመስረቱ፤ ከም ኣብነት ካብ ዝጥቀስ ዳሓር ንጉስ ሱዳን ኮይኖም ንኤርትራውያን ፍሉይ ኣተሓሕዞ ዘተኣታተዉ፤ ንጉስ ፊይሰል ኣብ ንእስነቶም ልዑል ኣብ ዝነበሩሉ ዓርኮም ምንባዮም
- ካብ 6 ዘይውሕድ ቦታውን ኣህጉራውን ቋንቋ ይፈልጡ ምንባዮም
- ኪኢላ መዳሪ ነይሮም

- ዘይተማህረ ህዝቢ ንግዲ ክሕሉን ከስተማቅርን ከምዘይክእል ንህዝቢ የፍልጡ ነይሮም፤ ስለዚ ንኹሉን ኣብያተ ትምህርት እናኹዱ ንፍልጠት ይገብሩሉ፤ ደቀ ኣንስትዮ ኣብ ትምህርቲ ዓለም ክሳተፉ ዘተባብዑ ምንባሮም ፤ ደቀ ኣንስትዮ ደቆም ካብተን ቀዳሞት ንትምህርቲ ዝኹዳ ምንባረን ይፍለጥ።
- ምስ መጻኢ ኤርትራ ብዝተተሓዘ ድሕሪ 2ይ ውግእ ዓለም ኢትዮጵያ ኣብ መድረኽ ክትረኤ ምስ ጀመረት ፤ ሸኽ ዓ/ቃድር ከቢረ ንኢትዮጵያ ከይዶም ክዕዘቡ ምምራጻም (ሸለል ኢልካ ክሕለፍ ዘይነበሮ ክጽናዕ ዝግበኦ ስጉምቲዮ) ካብቲ ጉዕዞ ምስ ተመልሱ ምስ ኢትዮጵያ ሕብረት ክንጸግ ዘለዎ ምዃኑ ኹኦ ደምደሙ፤ ምኽንያቱ ከኣ ንህዝቦም ገለጹ።

(እቲ ዝዛረቦን ዝገብሮን ሓዲ ዝኹን ሸኽ ዓ/ቃድር ከቢረ ዝነበሮም ምሩጽ elite'ቲ ኣብ ርእሲ ናጽነታዊ ሸተኡ ዘዔወተ ምዃኑ፤ ከምቲ ንትምህርቲ ብዝነበሮ ኣድህቦ መጠን ከኣ ሲዒቦም ብደክተረይት ደረጃ ዝተመረቁ ካብ ከባቢኡ ራጥሕ በዓል ዶ/ሳልሕ ከቢረ - ዶ/መሓመድ ቁስመላህ - ዶ/ያሲን ኣበራ - ዶ/ሳፊ ኢማም ሙሳ ዶ/ ዮሱፍ ኣሕመድን - ዶ/ ጣሃ መ/ ኑር ፍሬ ጸዕሪ'ዛ elite ኮይኖም ኣብ ምምስራት ብረታዊ ቃልሲ ይኹን ሱታፊ ተራ ዝነበሮም 'ዮም)

- ንምጣነ ሃብቲ ብዝምልከት ከኣ ንኣብ ኢድ ወጻእተኛታ ብፍላይ ዝዘኣቲ ጥልያን ዝነበረ ንግዲ ናብ ኢድ ሃገራውያን ንምምላስ ብዘሕ ዝተቃለሱን ዝተዓወቱን ምንባሮም
- ኣብ ፖለቲካዊ ንጥፊት ዓቢ ተራ ዝነበሮምን ሓላፊ ራቢጣ ጨንፈር ኣስመራ ኮይኖም ኣገልግሎም
- ንጉዳይ ኤርትራ ከቢረ ዝኣኹሉ ኣብ ቅድሚ ሕቡራት መንግስታት ከቅርቡ ከለኣኹ ዘስዕቦ ሃሲያ ዝተረደኣ ኢትዮጵያ ብየማናይ ኢዳ ዝኹን ማሕበር ኣንድነት ኣብ 47 ዕድምእም ኣቅተለቶም፡ መስዋእቶም ኣብ ክንዲ ደንበ ነጻነትን ደንበ ጸፊ ነጻነትን ዝበሃል፤ ኣስላማይ ክስታናይ ተባሂሉ ክሸረፍ ምስተደልየ ስዉእ ከቢረ ሕጂውን ከም ዘይሞቱ ብዘርእ፤ ቦቲ ኣተዓባብያ ዘጸበቁሉ ወደም ዶክተር ሳልሕ ኣቢሎም “ ስድራ ቤት ዓ/ቃድር ከቢረ ምእንቲ ኤርትራ ንደም ኣቦና ይቅረ እልና ኢና ” ብምባል ኣብ ዋዕላ ሲነማ እምጥሮ ክረግእ እንኮሎ ፤ እቲ “ ደም ሓወይ ሸኽ ዓ/ቃድር ከቢረ ” እናበለ ዝቀጸለ መደረ ራስ ተስማ ተወሲኹዎ ነቲ መንገዱ ቀይርካ ክለኻኹም ዝተደልየ ውሕጅ መንገዱ ከም ዝሕዝ ተገብረ ። ምሩጻት ዋላ እንተመቱ ጸለውቲዮም !
- ንኸቢረ ቅድሚ ምቅንጻል ኢትዮጵያ ካልእ ምርጫታት ነይርዎዮ፤ ንኣብነት ነተን ብሸፋቱ ኣንድነት ካብ መፍረ ከብቲ ምራራ ዝተዘምታ ጥሪት ሸኽ ከቢረ መንግስቲ ከምዝሓዘተን፤ ናይ ከቢረ ምዃነን ከኣ ከም ዘጸረየት ኣምሲልካ፤ ወክል ሃይለስላሴ ነጋ ንኸቢረ ጸዊዑ ብዋጋዚ እንተዋሓደ ዝግ ንኹብሉ ምስ ኣንፈተ፤ “ እዝን እትን (ጉዳይ ፖለቲካን ከብትን) እንታይ ኣረኽቦም ” ብምባል ንዝተቀድሐሎም ሻሂ ከይሰተዩ ብድድ ኢሎም ምኽደም እቲ ናይ ምቅታሎም ውሳኔ ዝተበገሰሉ ሃዋሁዮ ነይሩ። እዚ ኹሉ elite ዘበርከቶ ተራ ንምእንፋት ዘምእእኩዎ ኮይኑ፤ ለባማት ሕብረተ ሰብ ንቀዳማይ ጸላኢ ደቂ ሰብ ዝኹን ድንቁርና ዋላ ካብ ሕብረተ ሰብ ክሕግሎም ዘጸግም እንተኹን ፤ ንኣዕናዊ ተራኡ ክገትኡ ግና ተኸእሎ ኣሎ።

ጸላኢና መንዮ ? ይቅጽል

